

Landet afvigende Lønningsmaade, der mere nærmede sig den, man har i Købstæderne og Handelspladserne. Som sagt, jeg vil bede Udvalget om at tage den Tanke, jeg har fremsat her, under velvillig og grundig Overvejelse — jeg tror, der er Trang til en saadan Sondring —, saa at det maa kunne lykkes at finde en Form, som baade Lærerne og de paagældende Kommuner kunne være tilfredse med.

Medens jeg har Ordet, vilde jeg gerne gøre opmærksom paa Bestemmelserne i § 4. Denne Paragraf omhandler jo Beregningen af Tjenesteaalderen, og da man er gaaet til at tage med ind i Ancienneteten Lærergerning, som er udført udenfor Folkeskolen, udenfor Kommuneskolen, kunde jeg ønske, at man udvidede Omraadet noget. Vi have enkelte Steder Fabriksskoler. Bl. a. har jeg en saadan forhenværende Fabriksskole i min Kreds, i Raadvad. Skolen har tidligere været privat Fabriksskole, den er med Skolebygning, Materiel og Lærer i det hele taget gaaet direkte over til at blive en Kommuneskole, men den Lærer, der er ansat, har mindre Anciennetet, end om han hele Tiden havde været ansat ved en Folkeskole, Kommuneskole. Nu synes jeg, det vilde være retfærdigt — saa vidt jeg ved, er der enkelte andre, der ere stillede paa lignende Maade som denne Mand —, da man nu er kommen ind paa Princippet at medtage visse Aar, 8 Aar, som der staar i Forslaget, som ikke ere erhvervede i selve Kommuneskolen, at give de Lærere, som ere ansatte ved disse enkelte Fabriksskoler, her kan være Tale om, den større Anciennetet, nemlig disse 8 Aar. Det kan gøres umaadelig let, blot ved at føje Fabriksskoler med ind i denne Bestemmelse.

Min Partifælle, det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), og blandt andre ærede Talere her i Tinget ogsaa den sidste ærede Taler have været inde paa Spørgsmaalet om en mere ensartet Lønningsmaade end den, vi have i Øjeblikket. Jeg vil udtale min fulde Tilslutning til Ønsket om, at man i Udvalget kan naa til en saadan mere ensartet Lønningsmaade. Men jeg er ogsaa enig med dem, der have haft Ordet, og med min ærede Partifælle, det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds, i, at hvis dette skal lykkes, maa det være Statskassen, som udligner Forskellen mellem Lønningerne, som de nu ere, og det vilde ogsaa af flere Grunde være heldigt, om Statskassen kom ind paa at yde et større Bidrag, end den nu gør. Det vilde være

heldigt, om man kom ind paa, at Kommunernes Bidrag til Lærerlønningerne fikseredes, og at Statskassen betalte Resten; thi geografiske og andre Forhold kunne jo meget godt føre med sig, at to Kommuner, der have akkurat ens godt Skolevæsen, alligevel have højst forskellige Udgifter til Lærerlønninger, og det er i og for sig uretfærdigt. Jeg synes derfor, at den Tanke, her er fremsat, burde tages under Overvejelse i Udvalget, og at man burde bestræbe sig for at naa frem ad den Vej. Det vilde sikkert baade Lærerne og Kommunerne være godt tjente med. Ude i Københavns Omegn, i Kommunerne i den Kreds, jeg har den Ære at repræsentere, vilde man meget gerne gøre noget for Lærerne. Man ønsker at have dygtige Lærere og et godt Skolevæsen derude, men man kan ikke faa dygtige Lærere og et godt Skolevæsen, uden at man betaler, hvad det koster. Men der har været en særlig Vanskelighed og en særlig Hindring for at naa saa langt, vi ofte gerne vilde, og det er det, at vi bo saa nær opad det københavnske Skattely. Det hører vel ikke direkte ind under denne Forhandling, men jeg synes ikke, vi derude i Kommunen, overalt hvor der er Tale om Udgifter for os, godt kunne unnlade ved nogen som helst Lejlighed at gøre opmærksom paa, at det, vi egentlig trænge til, er ikke saa meget Skatteydere, som have Skatteevne, som derimod Adgang til at beskatte dem efter Evne, en Adgang, der er hindret efter den Ordning, der bestaar med Hensyn til Skattevæsenet her i København.

Det var, hvad jeg havde at fremsætte i denne Anledning. Jeg vil slutte med at bede det ærede Udvalg om at tage begge disse Henstillinger, jeg her har fremsat, under velvillig Overvejelse. Det skulde glæde mig, om det kunde føre til det Resultat, at Udvalget kom med et Forslag i den nævnte Retning. Til Slut skal jeg udtale et Ønske om, at det maa lykkes at føre denne Lov igennem i indeværende Rigsdagssamling. Jeg er fuldstændig enig med den sidste ærede Taler og de andre ærede Talere i, at hvis der er Enighed om noget, maa det netop være om, at Lærerne i allerhøjeste Grad trænge til en Lønningsforbedring, i allerhøjeste Grad trænge til, at der gøres noget fra Lovgivningsmagtens Side for at forbedre de Kaar, hvorunder de leve.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): Det ærede Medlem for Københavns 2den Valg-